

Aleksa
Ilić

Foto: Mila Pejčić

O nadi, prihvatanju sebe i svojih grehova

Trijumf srca u Aušvicu // Biti u filmskoj komuni // Kako čovek postaje životinja i bori se za opstanak // Kako stare fabrike pretočiti u kulturne stanice, pabove, galerije... // Na dijete zbog filma

Četvrtak, 19. oktobar

Četvrti sam dan u Poljskoj, tu sam kako bih snimao film *Triumph of the Heart* / *Trijumf srca* u režiji Amerikanca Antonija Dambrozija. Danas nemam snimajući dan, ali čekam prevoz do lokacije gde ćemo imati celodnevnu probu, uveč bavati govor, raditi na odnosu likova. Ukratko, film prati Sv. Maksimilijana Kolbea, poljskog sveštenika koji je svojevremeno, s još devet ljudi, ušao u logor za gladovanje u *Aušvicu*, kako bi ih suočio sa smrću. Film je priča o nadi, prihvatanju sebe i svojih grehova. Prvih par dana je bilo vrlo uzbudljivo, upoznao sam celu ekipu, fenomenalna je. Retko kad sam imao priliku da vidim toliku grupu ljudi koji su tako posvećeni jednoj ideji. Budžet same produkcije je daleko od holivudske i uslovi nisu idealni, ali je iskustvo neprocenljivo. Cela ekipa je u jednoj kući. Delimo sobe, kuhinju i hranu, toalet, smeh i suze. Prava komuna koja stvara bratstvo koje će se, siguran sam, preneti i na ekran. U slobodno vreme uspeo sam da sa kolegama obiđem Lođ i Varšavu. Oba grada su predivna, na svoj način. Usledilo je šišanje cele ekipe, s obzirom na to da igramo zatvorenike u *Aušvicu*. Čak je i reditelj ošišao kosu u znak solidarnosti! Na kraju smo se izgrlili kao simbol ulaska u narednu etapu snimanja - same scene u logoru i ćeliji broj 11.

Petak, 20. oktobar

Dan je za mene danas počeo ranije nego dosad. U sedam sam uveliko jeo doručak i pripremio se za probu u devet. Veoma je zanimljivo raditi s glumcima iz Amerike, Britanije i Poljske, a i raspon godina varira od 20 do 70, što donosi razna iskustva i neverovatne priče sa dasaka *Brodveja* i *Vest Enda*, anegdote iz *Royal Šekspir kompanije*, pa čak svetle i mračne strane *Holivuda*. Ostatak popodneva smo proveli pričajući o kinematografiji koja je inspirisana *Aušvicom*. Divno je biti u komuni na ovaj način. Posle probe sam prošetao seocetom, gde smo odseli, da se izdavam malo. Padala je blaga kiša. Primetio sam da Poljaci, koji u kolima prolaze pored mene, usporavaju pored barica da me bi isprskali...

Subota, 21. oktobar

Bil Karnovski, talentovani stariji kolega, ume baš glasno da hrče, što me je u par navrata probudilo. Nisam najbolje spavao i takav sam otišao na jutarnju probu. Posle zagrevanja (što telesnog, što mentalnog) počeli smo s vežbanjem pesama koje naši likovi pevaju u tri navrata tokom filma. Usledilo je čitanje scenarija, pričanje o detaljima.

Dotakli smo se teme „šta natera čoveka u okolnostima *Aušvica* da postane životinja i bori se za svoj opstanak?“ Ima mnogo scena koje su fizički aktivne, gde se bore za par kapi kiše, ili, u jednom trenutku, mrtvog pacova samo da bi imali šta da stave u usta. Kako se čovek koji nije jeo četiri dana fizički bori za hranu? Koliko ima snage? Ta pitanja se otvaraju i danas smo na probi odgovarali na njih. Nakon toga vratili smo se u smeštaj gde smo večerali i odmarali se.

Nedelja, 22. oktobar

Probudio sam se pre alarma, u 5.30. Danas se putuje u *Aušvic*. Pre samog logora, otišli smo u crkvu Sv. Maksimilijana Kolbea, gde smo obišli izložbu Marijana Kolodžija koji bio u prvom vozu za *Aušvic*. Ceo rat je proveo u logoru i, nekim čudom, preživio. Kad je izašao, nije pričao o svom iskustvu do 1993, kad je doživio šlog i odlučio da nacrtava svoja iskustva iz logora. Neprepričljivo je kakav se horor vidi u tim crtežima. Neko ko je obišao *Aušvic* i *Birkenau* zna kakav je osećaj hodati tim ulicama i videti to, a ko nije - trebalo bi to obavezno da stavi na svoj spisak. Taj put i ono što smo videli - promenilo nas je sve i nadam se da ćemo uspeti makar deo tog osećaja da prenesemo na film.

Ponedeljak, 23. oktobar

Lokacija koja će biti naš filmski *Aušvic* (logično je da snimanja u samom logoru ne sme da bude) je veoma verodostojna. Proba od pet sati, napulju, krajem oktobra u Poljskoj, nije najprirodnije iskustvo, ali smo momački izdržali i to, i onda se uputili na ručak gde smo pričali o sutrašnjem snimanju. Šalili smo se i smejali. Moram priznati

da je smeh divan izlaz iz sumorne priče koja nas prati kroz ovaj film i divno je što je cela ekipa jako kreativna, vesela i puna pozitivne energije. Ostatak popodneva proveli smo šetajući po Lođu. Grad je istorijski poznat kao industrijski centar, zato ga odlikuje mnogo starih fabrika koji su Poljaci vrlo vešto pretočili u kulturne stanice, pabove, galerije i druge lokale. Popili smo kafu u *Pietrkovskoj ulici* i krenuli nazad u smeštaj. Veče sam proveo čitajući *Let iznad kukavičjeg gnezda* Kena Kizija i na neki način uspevam da nađem vezu te priče i one našeg filma, što zbog institucionalizacije likova i borbe protiv autoriteta, što zbog suočavanja sa sopstvenim problemima i mrakom u sebi (ko je gledao *Let*, verovatno će se složiti sa mnom, a ko nije - preporučujem). A sada što se kaže: „Šolja čaja i u krevet“, sutra me čeka nov, težak i uzbudljiv dan snimanja.

Utorak, 24. oktobar

Dan je počeo vampirski, ustajanjem u tri ujutro. U kuhinji su me već dočekali ostali glumci i Šeron Olifant, asistentkinja reditelja koja je bila zadužena da nas vozi na set u Lođ. Pripremali smo doručak i plesali uz muziku iz filma *Ostin Pauers*. Vrlo bizarna slika: sedam celavih glumaca koji đuskaju uz muziku u 3.40 ujutro, dok spremaju niskokalorični doručak da bi mršavili jer igraju na smrt osuđene zatvorenike u *Aušvicu*. Stigli smo na set oko pola pet i ušli u kostim. Plavo-bele pidžame na štrafte. Pripremao sam se za snimanje i šlušao plelistu koju sam napravio da me inspiriše za ovaj projekat. Konačno smo došli na set, a naš reditelj počeo je dan meditacijom i molitvom. Svaki snimajući dan reditelj započinje tako. Scena koju smo snimali je bio sam po-

četak filma: nacistički komandant Frič je poređao nasumične zatvorenike u vrstu i rekao da će izabrati desetericu da gladuju dok se jedan odbegli zatvorenik ne pronađe ili dok ne umru. I nas desetericu je osudio na gladovanje u ćeliji broj 18, u bloku 11 u *Aušvicu*, 1941. godine. Nakon 12 sati snimanja, uputili smo se nazad u smeštaj gde nam je Šeron (majka naše grupe) pripremila preukusnu večeru.

Sreda, 25. oktobar

Slobodan dan. Proveo sam ga radeći na nečemu što me čeka kad se vratim u Srbiju, gledajući *The Office* i odmarajući se od jučerašnjeg dana. Verovatno će ovaj dan u mom dnevniku biti najdosadniji. Nisam odlučio da odem u Varšavu ponovo, nisam odlučio da šetam ni po ovom seocetu, jer je vreme užasno tmurno i kišovito. Odlučio sam da koristim ovo vreme za sebe. Malo smo grupno sedeli u dnevnom boravku gde smo pričali razne anegdote iz drugih projekata. Roan Polonski, britanski glumac pričao je o svom iskustvu na setu serije *Dr Who*, a Amerikanac Armand Prokaći o vremenu na seriji *Big Little Lies*. Nisu imali velike uloge, ali sama činjenica da su radili na tim projektima je uzbudljiva. Ostatak ekipe je imao snimanje sa sporednim likovima tako da je kuća bila skoro pa prazna i veoma mirna, što mi je prijalo.

Četvrtak, 26. oktobar

Danas ponovo imamo probu. Ovog puta s direktorom fotografije i snimateljem kako bi odlučili kakve će kadrove koristiti u odnosu na scenu. Proba je trajala oko osam sati i, naravno, nismo uspeali da raskladiramo ceo film, ali uradili smo veliki deo posla. Sutra ponovo imamo probu i trebalo bi onda sve da bude spremno za snimanje. Ovo je ta *poslednja* faza filma za mene, jer sve nadalje su scene s nas desetericom u ćeliji (zapravo najveći deo filma). Naš direktor fotografije Endru je veoma talentovan mladi reditelj i snimatelj koji ima oko za detalje, dok reditelj filma Antoni ima istančan osećaj za priču i širu sliku. Njih dvojica kao tandem funkcionišu veoma dobro, što će pokazati i kvalitet filma na kraju. Nakon probe sam prošetao do tržnog centra kako bih kupio novi kaiš jer mi treba manji. Dijeta za film definitivno uspeva. Uveče sam sedeo sa glumcima i rediteljem, sabirali smo utiske s probe. Utisak je da smo svi veoma zadovoljni za teče rad na filmu.

Autor je glumac, jedno od zaštitnih lica novosadskog Pozorišta mladih

Foto: Snežana Miletić